

K ó d s z á m :

Državni izpitni center

M 0 8 2 1 3 1 1 1

ŐSZI VIZSGAIDŐSZAK

MAGYAR NYELV MINT ANYANYELV

1. feladatlap

Iskolai esszé (700–1000 szó)

2008. augusztus 25., hétfő / 150 perc

Engedélyezett segédeszközök:

A jelölt golyóstollat vagy töltőtollat hoz magával.

A jelölt két értékelőlapot és két pótlapot kap a vázlatkészítéshez.

Az elemző-értékelő esszé alapjául szolgáló szöveg perforált lapon van, amelyet a jelölt óvatosan kitép(het).

ÁLTALÁNOS ÉRETTSÉGI VIZSGA

ÚTMUTATÓ A JELŐLTNEK

Figyelmesen olvassa el ezt az útmutatót!

Ne lapozzon, és ne kezdjen a feladatok megoldásába, amíg azt a felügyelő tanár nem engedélyezi!

Ragassza vagy írja be kódszámát (az erre kijelölt helyre ezen az oldalon és az értékelőlapokon)! Kódszámát a pótlapra is írja rá!

A feladatlap egy értekező és egy elemző-értékelő esszé szempontsorát tartalmazza. Az esszé terjedelme 700–1000 szó. Összesen 50 pont érhető el.

Töltőtollal vagy golyóstollal írjon a **feladatlapba**! Írjon olvashatóan, ám ne csak nyomtatott nagybetűkkel! Ha tévedett, a leírtat húzza át, majd írja le újra! Az olvashatatlan esszét nulla (0) ponttal értékeljük. Dolgozata vázlatát írja a pótlapokra, ám azt az értékelés során nem vesszük figyelembe.

A táblázatban jelölje x-szel a választott esszét!

értekező esszé	elemző-értékelő esszé

Bízzon önmagában és képességeiben! Eredményes munkát kívánunk!

A feladatlap terjedelme 12 oldal, ebből 1 üres.

MELLÉKLET A B) CÍMHEZ**Figyelmesen olvassa el a szövegrészletet!**

1944. június 17.

Mit számít egy fogadalom, ha olyasvalakinek tettem, akit nem ismerek, akiben tulajdonképpen nem is hiszek? Soha senki nem tudja meg, hogy megszegem, csak mi ketten, én meg Ó – Ó pedig nem is létezik talán. Nem létezhet. Hogy létezhetne könyörületes Isten, ha én így kínlódom?

Ha visszatérnék hozzá, hová jutnánk? Oda, ahol tegnap voltunk, mielőtt megszólaltak a szirénák, vagy akár egy eszetendővel azelőtt. Dühösek voltunk egymásra, mert féltünk, hogy vége szakad, tépelődünk, mit kezdünk az életünkkel, ha nem marad semmink. Most már nem kell tépelődnöm – nincs mitől félni. Itt a vég. De édes Istenem, mit kezdek ezzel a szerelmi vágyódással? (...)

Nem is hederítettünk a szirénára. Bántuk is mi. Csöppet sem féltünk attól, hogy így halunk meg. De a légiriadónak csak nem lett vége. Nem közönséges riadó volt ez: a lapoknak még nem szabad megírni, de mindenki tudja. Ez az új valami, amivel már régen fenyegetnek bennünket. Maurice lement megnézni, van-e valaki az alagsorban – engem féltett, én pedig őt. Tudtam, hogy most valami történni fog.

Két perc sem telt el, nagy robbanást hallottam az utcáról. (...) Lementem a lépcsőn: elborította a törmelék, a korlát leszakadt, a hallban szörnyű felfordulás. Először sehol sem láttam Maurice-t, csak aztán vettem észre a karját, ahogy kinyúlik az ajtó alól. Megfogtam, s megesküdtem volna, hogy halott kezét fogok. (...) Most már persze tudom, hogy mindez hisztéria. Tévedtem, nem halt meg. Felelős-e az ember azért, amit hisztériás állapotában megígér? És miféle fogadalmat szeg meg? Most is hisztériás vagyok, mikor ezt leírom. De nincs a világon ember, akinek elmondhatnám, hogy boldogtalan vagyok, mert megkérdeznék, miért, s megkezdődnék a kérdések sora, s én azt nem bírnám ki. (...)

Letérdeltem: micsoda örültség! Ilyesmit gyerekkoromban sem csináltattak velem! Szüleim sem hittek az imádságban, én sem. Fogalmam sem volt róla, mit kell ilyenkor mondani. Maurice meghalt. Maurice nincs többé. (...) Térdepeltem, fejemet az ágyra hajtottam, s arra vágytam, bárcsak hinni tudnék. Édes Istenem, mondtam – miért édes, ó, miért édes? – add meg nekem, hogy hinni tudjak. Nem tudok hinni. Add meg nekem a hitet. És akkor elmondtam magamról, hogy hisztis kurva vagyok, és gyűlölöm magam, nem tudok magammal mit kezdeni. *Add meg*, hogy higgyek. Tégy hívővé. Erősen lezártam a szemem, körmömet mélyen a tenyerembe vájtam, annyira, hogy nem is éreztem mást, csak fájdalmat, s egyre azt mondtam, hogy hinni fogok. Add, hogy éljen, s én hinni fogok. Add meg, hogy boldog legyen. Add meg, s én hinni fogok. De ez nem volt elég. A hit nem fáj. Ezt mondtam: szeretem őt, és bármit megteszek, ha életre kelte. Örökre lemondok róla – mondtam nagyon lassan –, csak engedd hogy éljen, hogy lehessen még életében boldog, és csak szorítottam, egyre jobban szorítottam ökölbe a kezem, míg ki nem repedt a bőröm, s azt mondtam: emberek is szerethetnek úgy, hogy nem látják egymást, mert Téged is szeretnek egész életük során, pedig nem látnak soha – akkor megjelent az ajtóban, él. Most elkezdődik a kínlódás, gondoltam, s azt kívántam magamban, bárcsak ott feküdné biztonságban, holtan az ajtó alatt.

Graham Greene: *A szakítás (részlet)*
Magyar Könyvklub, 2004. 81–83.

Üres oldal

Az alábbi két esszé közül válasszon egyet, majd választását jelölje x-szel a táblázatban!

- A) "Csakis az kedves nekünk, amit félünk elveszíteni." (Anatole France)**
(Értekező iskolai irodalmi esszé Szabó Magda A szemlélők című regénye alapján)

Szemponatok:

- Ismertesse a regény témáját, mutassa be a cselekmény társadalmi hátterét!
- Jellemezze a női főszereplőt, elemezze a hazájához és az életformájához való ragaszkodását két-két példa alapján!
- Vizsgálja meg a férfi iránti érzelmeit három példa tükrében! Fejtse ki, vajon őt is szemlélőnek tekinthetjük-e!
- Fogalmazza meg – a dolgozócím üzenetére figyelve –, mi a legfőbb érték a női főszereplő számára, majd fejtse ki, egyetért-e vele!

- B) „Akiket szeretünk, majdnem mindig nagyobb hatalmuk van rajtunk, mint magunknak” (La Rochefoucauld)**
(Elemző-értékelő iskolai irodalmi esszé Graham Greene A szakítás című regényének részlete alapján)

Szemponatok:

- Helyezze el a részletet a műegészben, ismertesse a szövegrészlet elbeszélismódját és az idősíkváltás szerepét!
- Mutassa be a főszereplő lelkiállapotát! Vizsgálja meg a főszereplőnek a fogadalmával kapcsolatos gondolatait!
- Fejtse ki, hogyan érzett szerelme iránt egykor, és hogyan most! A regény tükrében mutassa be a fogadalmát végső következményét!
- Vonatkoztassa a dolgozócímet a részlet szereplőjére! Foglaljon állást az író által megfogalmazott erkölcsi dilemma kérdésében!

A szempontok sorrendjét nem kötelező betartani.

Ügyeljen a dolgozat szerkezetére, valamint a stilisztikai és a nyelvi megformálásra!

